

Monitor Sociaal Domein 2021



Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Financiële gegevens	4
1.2	De coronacrisis	4
2	Jeugdwet en leerlingenvervoer	5
2.1	Uitgaven per jaar	5
2.2	Aantal kinderen met een Jeugdwetvoorziening	5
2.3	Spreiding uitgaven onder kinderen	6
2.4	Verwijzers	7
2.4	Zorgvormen en ondersteuning	8
2.5	Producten en zorggebruik Jeugdwet	10
2.6	Spreiding zorgaanbieders	10
2.7	Leerlingenvervoer	11
3	Wet maatschappelijke ondersteuning	12
3.1	Aantal inwoners met een Wmo-voorziening	12
3.2	Uitgaven en aantallen per categorie	13
3.3	GroeneHartHopper	14
3.4	Begeleiding	14
3.4.1	Uitgaven voor diensten begeleiding	15
3.4.2	Zorgaanbieders begeleiding	15
3.5	Hulp bij het huishouden	16
3.5.1	Zorgaanbieders hulp bij het huishouden	16
3.6	Hulpmiddelen en woonvoorzieningen	16
3.6.1	Zorgaanbieders rolstoelen en vervoer	16
3.6.2	Zorgaanbieders woonvoorzieningen	17
4	Participatiewet en Armoedebeleid	17
4.1	Aantal uitkeringen	17
4.2	Samenstelling uitkeringenbestand	19
4.2.1	Leeftijdsgroepen	19
4.2.2	Uitkeringsduur	19
4.2.3	Oorzaken instroom	20
4.2.4	Oorzaken uitstroom	21
4.3	Toegekende minimaregelingen en bijzondere bijstand	21
4.4	Dossiers schuldhelpverlening	22
5	Team Wadwijzer	23
5.1	Wadwijzer	23
5.1.1	Doel Wadwijzer	23
5.1.2	Samenstelling team Wadwijzer	23

5.2	Jaarrapport Wadwijzer	24
6	Conclusie.....	29
6.1	Algemeen.....	29
6.2	Jeugdwet	29
6.3	Wmo	29
6.4	Participatiewet en armoedebelaid	29
6.5	Vooruitblik	30

1 Inleiding

Voor u ligt de Monitor Sociaal Domein over 2021. De monitor biedt informatie over onder andere het zorggebruik en de uitgaven. De gemeenteraad heeft de inhoud van deze monitor vormgegeven met de vaststelling van het beleidskader 'Sociaal domein 2019-2023, Waddinxveen samenredzaam'.

Het doel van de monitor is om inzicht te geven in de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Bij de figuren zal een beschrijvende toelichting worden gegeven. In de conclusie wordt duiding gegeven aan de cijfers.

1.1 Financiële gegevens

De financiële gegevens komen uit de gemeentelijke administratie voor het sociaal domein en gaan over het jaar 2021. De gepresenteerde gegevens in deze monitor gaan alleen over de geleverde en al gedeclareerde zorg of ondersteuning in het sociaal domein. De jaarrekening 2021 geeft een volledig beeld van de totale lasten in het sociaal domein en het programma Participatie in Samenhang.

1.2 De coronacrisis

De coronacrisis raakt(e) iedere inwoner van Waddinxveen. De effecten van deze crisis zijn ook terug te zien in de cijfers. De verwachting dat de crisis onder andere heeft geleid tot een toename van psychische klachten is uitgekomen. Er zijn meer kinderen met leerachterstanden en er is een aantal maanden minder zorg en ondersteuning geleverd. Verder is er ook een toename te zien in het gebruik van voorzieningen in het sociaal domein. Wat eerder niet werd verwacht, is dat de werkloosheid niet is gestegen.

Door de zorgaanbieders is er tijdens corona een aantal maanden minder zorg geleverd, wat ook weer (deels) ingehaald moest worden. Deze verminderde 'zorgproductie' is (deels) gecompenseerd, volgens afspraken die onder andere regionaal zijn gemaakt, om dreiging van zorgaanbieders in plotselinge financiële nood te voorkomen.

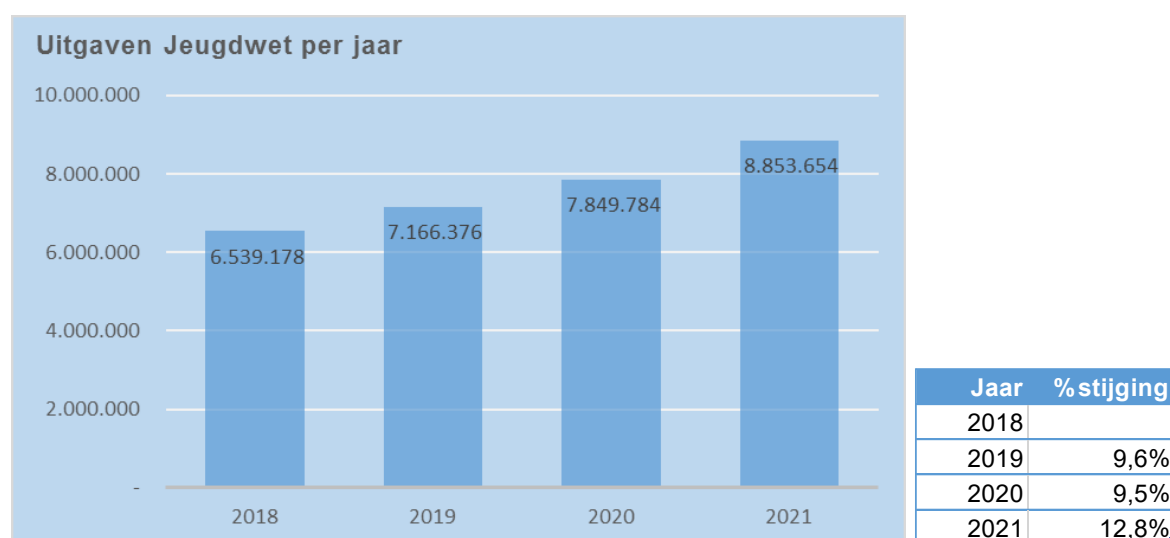
2 Jeugdwet en leerlingenvervoer

Dit hoofdstuk bevat monitorinformatie over de Jeugdwet en het gebruik van leerlingenvervoer in 2021.

2.1 Uitgaven per jaar

Een maatwerkvoorziening is een voorziening die op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon is afgestemd en hiervoor is dus een verwijzing of indicatie en beschikking nodig. Een maatwerkvoorziening kan in de vorm van 'zorg in natura' (ZIN) of een persoonsgebonden budget (PGB) verstrekt worden aan een inwoner. Bij ZIN wordt de zorg gedefinieerd, toegekend, geleverd en afgerekend volgens gemeentelijke en vooral regionale basis- en deellovereenkomsten. Bij een PGB sluiten (vertegenwoordigers of familie van) inwoners zelf deze contracten af voor het inkopen van hun zorg en ondersteuning. De meeste data in deze monitor gaan over maatwerkvoorzieningen via ZIN.

In de volgende grafiek ziet u de uitgaven voor Jeugdwet maatwerkvoorzieningen (ZIN) per jaar vanaf 2018.



Figuur 1: Uitgaven Jeugdwet per jaar

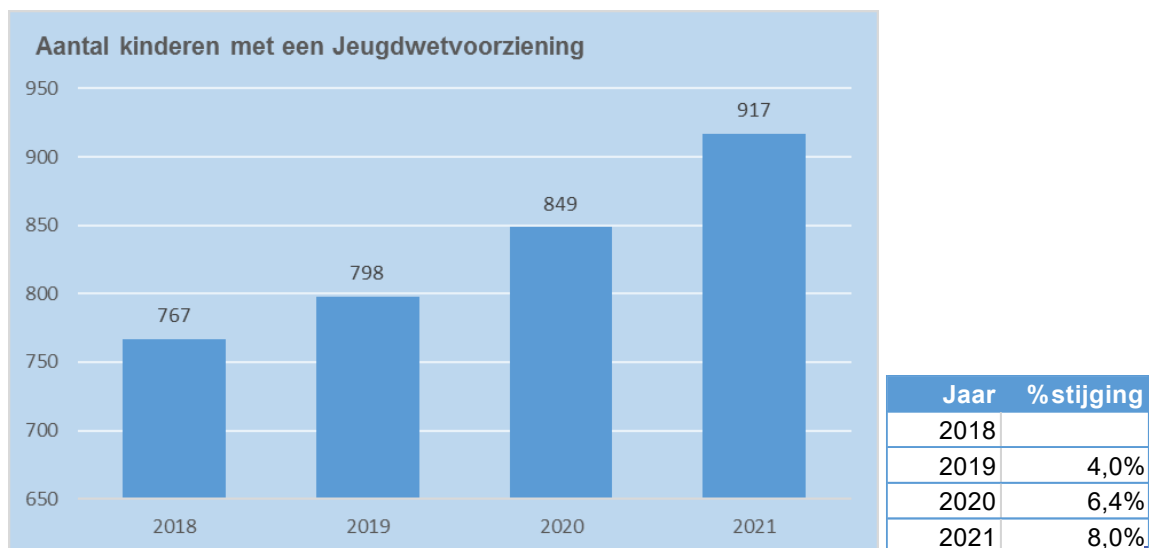
Figuur 2: Stijging van de Jeugdwet uitgaven tussen 2018-2021

De uitgaven voor de Jeugdwet blijven ieder jaar stijgen. In latere delen van hoofdstukken wordt getoond in welke typen zorg de sterkste ontwikkelingen worden gezien.

De stijging in uitgaven was tussen 2018 en 2019 ongeveer gelijk aan de stijging tussen 2019 en 2020. In 2021 komt er 3,3% stijging bovenop de 9,5% in 2020.

2.2 Aantal kinderen met een Jeugdwetvoorziening

Het aantal kinderen met een Jeugdwetvoorziening kan inzicht geven in de uitgaven en toekomstige uitgaven voor de jeugdwet. De grafiek hieronder toont het aantal unieke kinderen met één of meer actieve Jeugdwetvoorzieningen in 2021 vergeleken met vorige jaren.



Figuur 3: Aantal kinderen met een Jeugdwetvoorziening

Figuur 4: Stijging van het aantal kinderen met een Jeugdwetvoorziening tussen 2018-2021

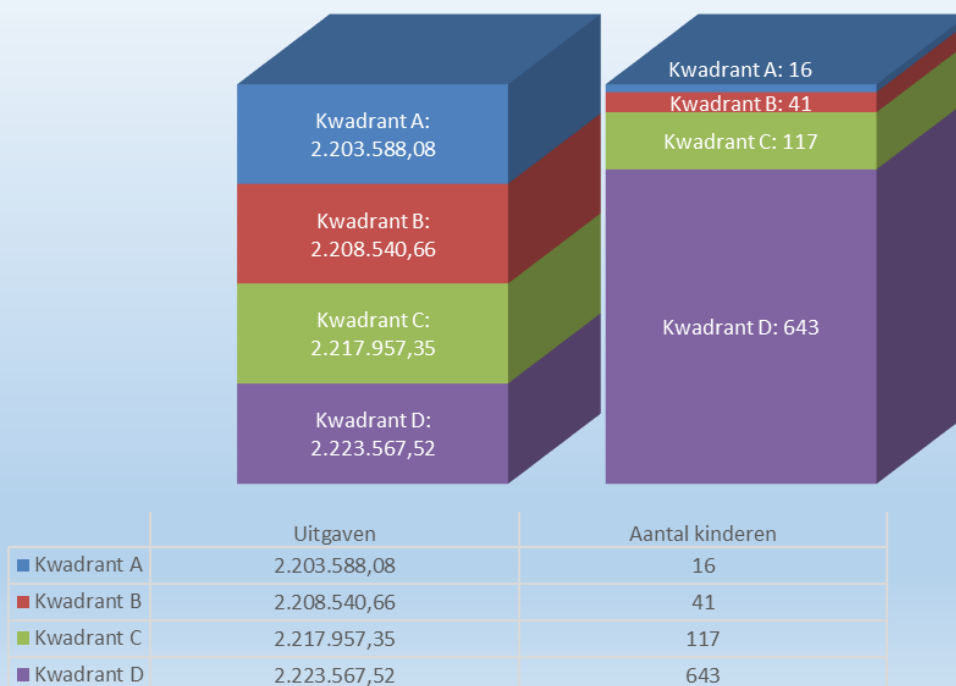
Het aantal kinderen met een Jeugdwetvoorziening blijft sinds 2018 ieder jaar toenemen. Dit is niet het aantal kinderen dat alle uitgaven veroorzaakt. Er zijn namelijk cliënten waar nog niet op is gedeclareerd. Het aantal kinderen dat in 2021 de kosten bepaald is 817, dit komt terug bij de grafiek hieronder over de spreiding van de kinderen met een Jeugdwetvoorziening.

Bij de stijging in 2021 in het aantal kinderen met een Jeugdwetvoorziening komt er 1,6% bovenop de stijging van 6,4% in 2020.

2.3 Spreiding uitgaven onder kinderen

Hieronder ziet u een grafiek die is opgesplitst in vier gelijke groepen waarvan de kosten voor zorg en ondersteuning per groep ongeveer 25% van de uitgaven vormt. Het gaat hierbij om kinderen met de meeste ondersteuning (kwadrant A, uitgedrukt in geld) naar de minste ondersteuning (kwadrant D).

Spreiding kinderen met een Jeugdwetvoorziening 2021



Figuur 5: Spreiding kinderen met een Jeugdwetvoorziening

De cijfers voor het totaal aantal kinderen wijken zoals eerder aangegeven af vergeleken met deze aantallen. Dit is het aantal dat alle uitgaven veroorzaakt en waarop is gedeclareerd. Het aantal kinderen waarover in 2021 de kosten zijn bepaald, is 817 en niet 917.

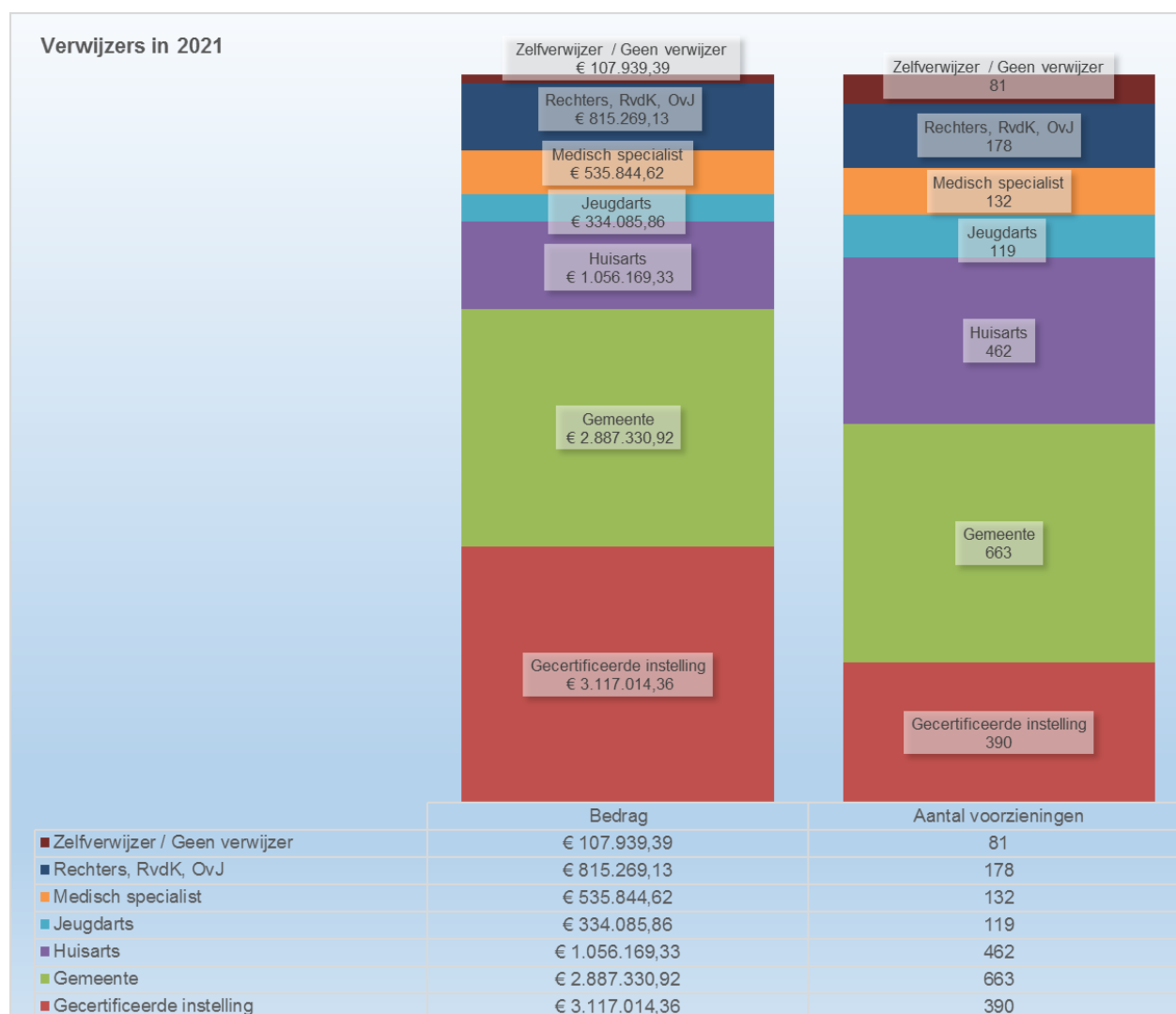
Uit dit figuur blijkt dat de zwaardere vormen van ondersteuning, zoals specialistische GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg) -behandelingen en residentiële hulp aan een klein aantal kinderen, een groot gedeelte van de ZIN-uitgaven vormt (een kwart). De zorg aan kleine groepen kinderen drukken zwaar op een gedeelte van de uitgaven voor de Jeugdwet.

2.4 Verwijzers

De toegang tot de Jeugdwet kan geboden worden door de gemeente of via externe verwijzers. In Waddinxveen hebben we één sociaal team. Alle maatwerkvoorzieningen, met uitzondering van de trajecten voor schuldhulpverlening, worden toegekend door het sociaal team of via de administratie van het sociaal team in het geval van externe verwijzers bij de Jeugdwet. Het sociaal team in Waddinxveen werkt integraal en levert zelf geen ondersteuning of zorg aan kinderen en gezinnen.

Externe verwijzers zijn de Gecertificeerde instellingen, de Officier van Justitie, Raad van de Kinderbescherming, rechters, medisch specialisten, huisartsen en jeugdartsen. De GI's bestaan uit Jeugdbescherming West (JB West), William Schrikker Groep en het Leger des Heils. Dit zijn de instellingen die verantwoordelijk zijn voor jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Hieronder in Figuur 6 ziet u twee staafdiagrammen. In de linker staafdiagram ziet u de uitgaven over 2021 per verwijzer. In het rechterstaafdiagram ziet u het aantal voorzieningen over 2021 per verwijzer.



Figuur 6: Uitgaven en verwijzingen van Jeugdwetverwijzers¹

Het totaalbedrag aan uitgaven is €8.853.653,61 en het aantal voorzieningen is 2.025. De uitgaven van de gemeente zijn 33% tegenover 33% in het aantal voorzieningen. Bij de externe verwijzers zijn de gecertificeerde instellingen de grootste verwijzer met 35% van de uitgaven tegenover 19% van het aantal voorzieningen. Bij de huisartsen gaat het om 12% tegenover 22% van de verwijzingen voor Jeugdwet maatwerkvoorzieningen (ZIN).

2.4 Zorgvormen en ondersteuning

Hieronder ziet u de uitgaven aan zorg en ondersteuning aan kinderen verdeeld over drie verwijzers: de gemeente, GI en de huisarts. De tabel laat een verdeling van de producten zien die het meest zijn ingezet als vorm van hulp en ondersteuning. Door de verwijzers wordt er naar verschillende producten verwezen, dit is te verklaren aan de hand van hun functie.

Bij de GI drukt de jeugd GGZ-behandeling specialistisch zwaar op de kosten. Als u kijkt naar de vijf producten met de hoogste uitgaven is er overlap tussen het product individuele behandeling bij de gemeente en de huisarts. Bij de GI en de huisarts geldt dit voor het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) en individuele behandeling zwaar.

¹ De zelfverwijzer gaat grotendeels over dyslexie op school, wat officieel geen externe verwijzer is.

Het LTA is een set aan afspraken die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) landelijk wordt gemaakt, met een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders, om er zeker van te zijn dat er een contractbasis is voor aanbieders met uitzonderlijk aanbod.

Product	Bedrag	%
Individuele behandeling zwaar	440.939,84	15%
Begeleiding specialistisch	439.236,58	15%
Begeleiding	385.715,78	13%
Groepsbehandeling kinderdagcentrum	240.154,58	8%
Individuele behandeling	222.665,65	8%
Begeleiding en behandeling autisme intensief	208.366,20	7%
Logeeropvang intensief	191.149,98	7%
Pleegzorg	126.798,98	5%
Jeugd GGZ-behandeling specialistisch	114.482,72	4%
Gezinshuizen	103.594,30	4%
Overige diensten	414.226,31	14%
Totaal	2.887.330,92	100%

Figuur 7: Verwijzingen door gemeente naar product

Product	Bedrag in €	%
Gezinshuizen	409.694,17	13%
Pleegzorg	375.853,38	12%
Landelijk Transitie Arrangement	318.333,40	10%
Behandelgroep verblijf	306.862,35	10%
Individuele behandeling zwaar	263.277,30	8%
Begeleiding	145.022,40	5%
Niet langer vrijblijvende hulpverlening	140.856,78	4%
Jeugd GGZ-verblijf zwaar	127.293,60	4%
Begeleiding specialistisch	122.415,50	4%
Behandeling verblijf 3 milieusvoorziening	94.784,50	3%
Jeugd GGZ-behandeling specialistisch	92.109,60	3%
URC Begeleiding specialistisch	84.295,20	3%
Behandeling en verblijf JeugdzorgPlus	78.345,30	3%
Individuele behandeling	78.181,05	3%
Logeeropvang	63.931,05	2%
Overige diensten	415.758,78	13%
Totaal	3.117.014,36	100%

Figuur 8: Verwijzingen door GI naar product

Product	Bedrag	%
Jeugd GGZ-behandeling specialistisch	398.506,24	38%
Individuele behandeling zwaar	144.383,47	14%
Landelijk Transitie Arrangement	117.279,11	11%
Individuele behandeling	103.220,23	10%
Jeugd GGZ-behandeling hoog specialistisch	96.638,72	9%
Begeleiding specialistisch	57.453,40	5%
Generalistische Basis GGZ-intensief plus	48.930,38	5%
Overige diensten	89.757,78	8%
Totaal	1.056.169,33	100%

Figuur 9: Verwijzingen door huisarts naar product

2.5 Producten en zorggebruik Jeugdwet

In de volgende tabel ziet u een top 15 van producten en zorggebruik van de Jeugdwet in 2021.

Product	Bedrag	Aantal voorz.
Individuele behandeling zwaar	986.806,04	227
Jeugd GGZ-behandeling specialistisch	732.425,76	280
Begeleiding specialistisch	643.368,16	227
Landelijk Transitie Arrangement	565.457,35	39
Begeleiding	530.968,58	82
Gezinshuizen	513.288,47	15
Pleegzorg	502.652,36	56
Individuele behandeling	459.869,99	230
Ondertoezichtstelling (OTS) jaar 2 en verder	434.999,90	105
Behandelgroep verblijf	306.862,35	10
Jeugd GGZ-behandeling hoog specialistisch	303.571,89	96
Groepsbehandeling kinderdagcentrum (KDC)	278.366,84	14
Begeleiding en behandeling autisme intensief	208.366,20	1
Logeeropvang intensief	207.640,44	18
Ondertoezichtstelling (OTS) jaar 1	187.341,05	34
Overige diensten	1.991.668,23	591
Totaal	8.853.653,61	2025

Figuur 10: Uitgaven Jeugdwet diensten

De producten met het hoogst aantal voorzieningen zijn ook verantwoordelijk voor de hoogste uitgaven, namelijk individuele behandeling zwaar, jeugd GGZ-behandeling specialistisch en begeleiding specialistisch. Gespecialiseerde producten worden het meest ingezet en zijn voor een groot deel verantwoordelijk voor de uitgaven. Alleen individuele behandeling zit lager in het rijtje met eenzelfde aantal voorzieningen. Begeleiding zorgt ook voor een groot deel van de uitgaven vergeleken met de andere producten en het aantal voorzieningen.

2.6 Spreiding zorgaanbieders

In de volgende tabel ziet u een top 15 van aanbieders met producten binnen de Jeugdwet in 2021. Dit aantal vormt met de productie van de hulpverlening ongeveer 64% van de uitgaven aan Jeugdmaatwerkvoorzieningen (ZIN). Een kind kan meer voorzieningen hebben ondanks de aanbieder.

Zorgaanbieder	Bedrag	Aantal voorzieningen
Stichting Enver	1.148.474,34	146
Jeugdbescherming West	829.125,95	201
Parnassia Groep B.V. (Youz)	674.914,00	118
iHUB Zorg BV. (voorheen Stichting Horizon Jeugdzorg en Onderwijs)	510.696,55	46
Gemiva-Svg Groep	398.659,53	53
LUMC-Curium	271.383,43	88
Ad Astra BV	267.896,58	65
Impegno begeleiding BV	256.906,71	101
Jeugdformaat	241.862,45	32
Stichting Pluryn	214.731,00	2
Inizo B.V.	196.599,90	12
Stichting Philadelphia Zorg	172.250,38	6
Accare	162.879,66	4
William Schrikker Stichting Gezinsvormen (WSGV)	155.938,36	4
Stichting Driestroom	155.391,45	4
Overige zorgaanbieders	3.195.943,32	1143
Totaal	8.853.653,61	2025

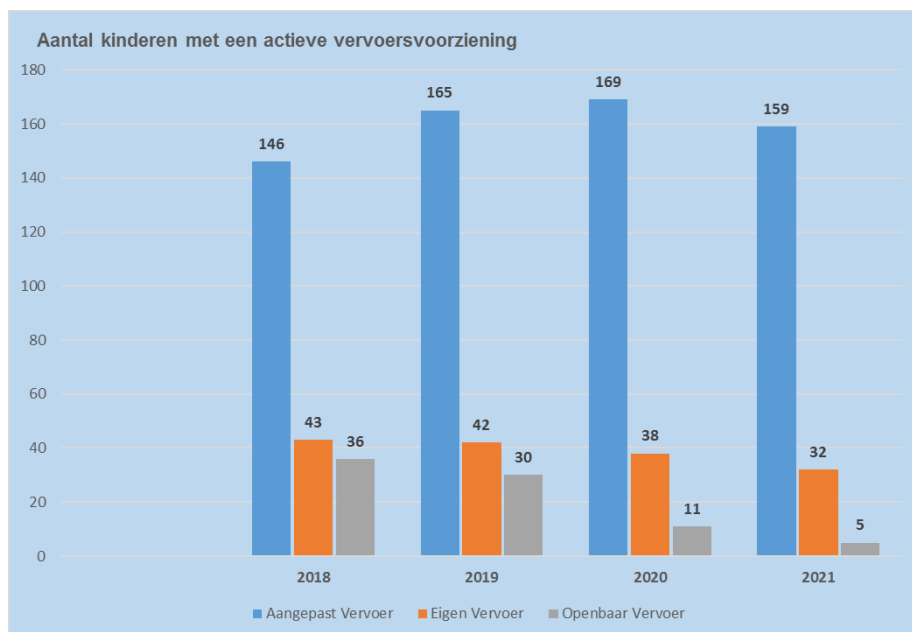
Figuur 11: Uitgaven aan Jeugdwet zorgaanbieders²

Stichting Enver, Jeugdbescherming West (JB West) en Parnassia Groep zijn de aanbieders met de grootste uitgaven en het hoogste aantal voorzieningen. Zij zijn voor 30% verantwoordelijk voor de uitgaven in 2021. Aanbieders bieden verschillende type voorzieningen aan waardoor zij niet helemaal met elkaar te vergelijken zijn. De type voorzieningen worden wel voor iedere aanbieder voor hetzelfde tarief ingekocht. Verder heeft Impegno een groot aantal voorzieningen, maar deze drukken minder op het totaal aan uitgaven.

2.7 Leerlingenvervoer

De gemeente organiseert leerlingenvervoer voor kinderen die niet zelf naar school kunnen. Bijvoorbeeld kinderen met een handicap of gedragsproblemen, maar ook kinderen met basisonderwijs vanuit een specifieke geloofsrichting en waarbij de school ver weg is. Eigen vervoer (kilometervergoeding voor auto, fiets, brommer), vergoeding voor het openbaar vervoer en het aangepast vervoer (schooltaxibus) vallen hieronder.

² Jeugdbescherming West is geen standaardaanbieder, maar staat in Figuur 11 vanwege de uitvoering van niet-vrijblijvende jeugdhulp. Stichting Pluryn is niet ingekocht, maar staat hiertussen door een uitzondering raamcontract (URC) die bij hen loopt voor een paar cliënten.



Figuur 12: Aantal voorzieningen leerlingenvervoer

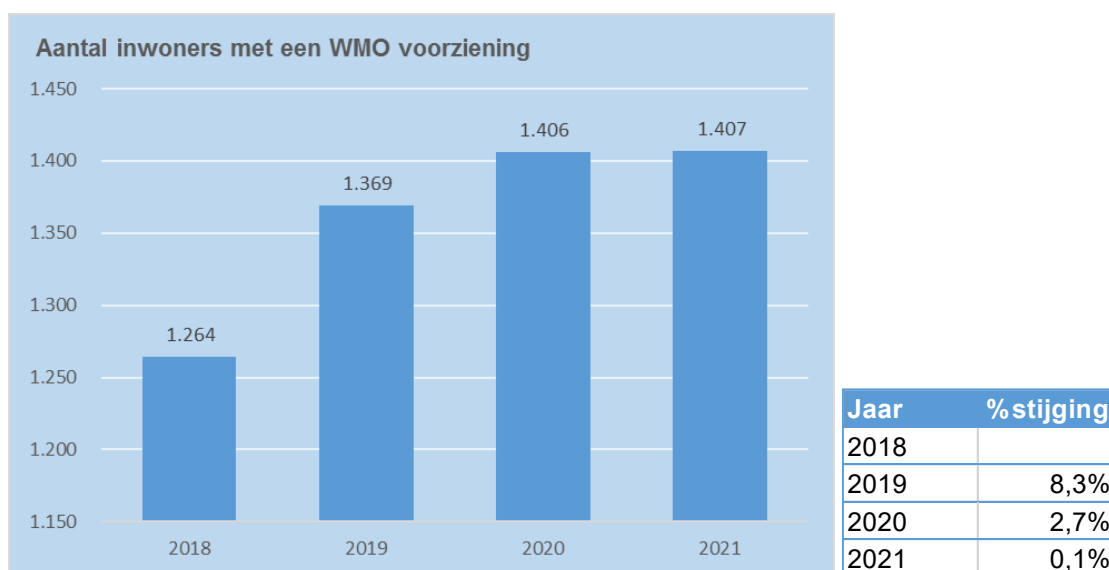
Afgelopen jaren waren er weinig verschuivingen te zien binnen het leerlingenvervoer.

3 Wet maatschappelijke ondersteuning

Dit hoofdstuk bevat monitorinformatie over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Onder de Wmo vallen een aantal hulpmiddelen, woonvoorzieningen en diensten, waaronder ook de vervoersdienst van de GroeneHartHopper.

3.1 Aantal inwoners met een Wmo-voorziening

De grafiek hieronder toont het aantal unieke cliënten met een of meer Wmo-voorzieningen die actief zijn in 2021 vergeleken met vorige jaren.



Figuur 13: Aantal inwoners met een Wmo-voorziening

Figuur 14: Stijging van het aantal cliënten met een Wmo-voorziening tussen 2018-2021

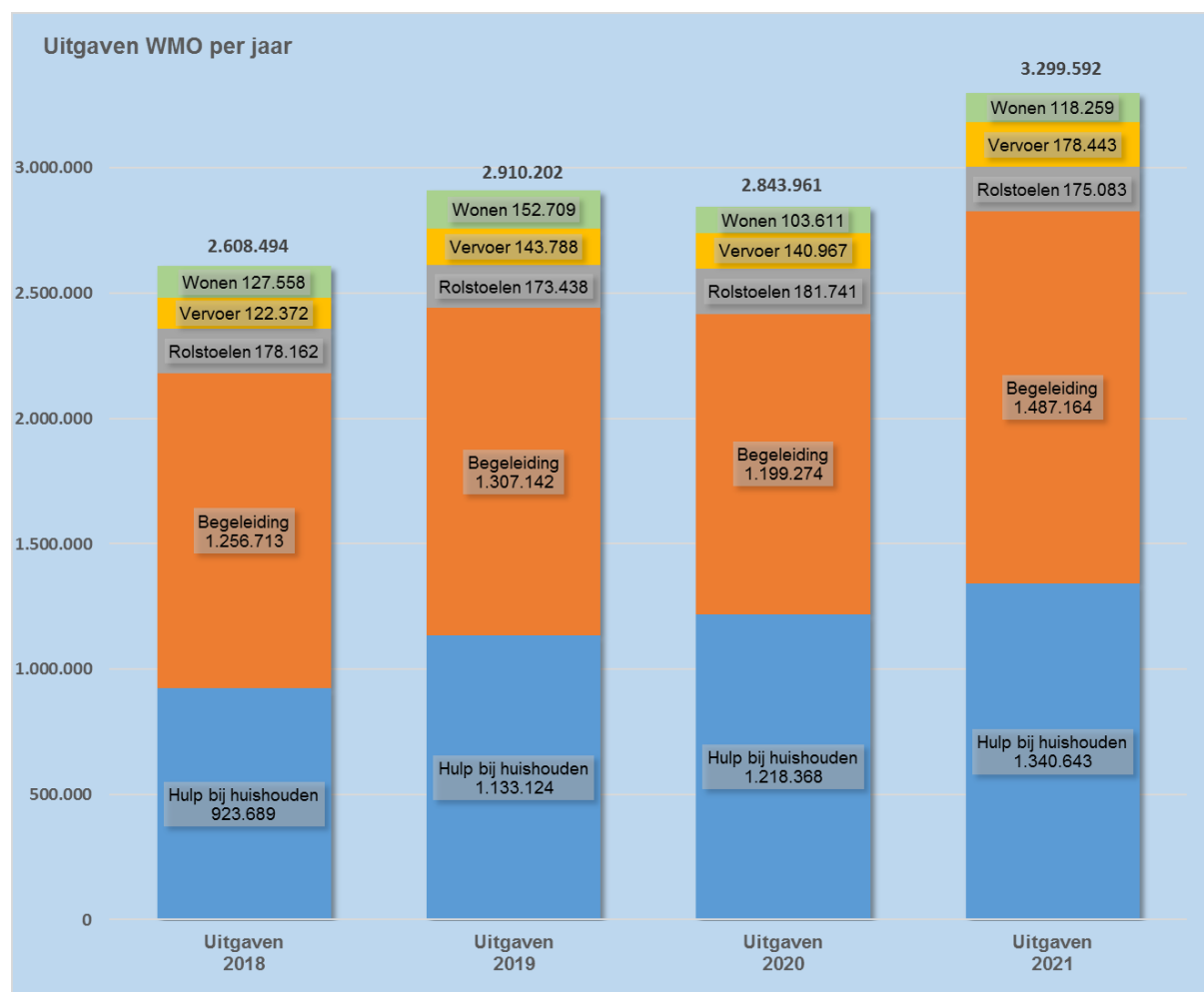
De stijging van het aantal inwoners met een Wmo-voorziening is in 2021 sterk gedaald. Deze stijging lijkt nu te stabiliseren.

3.2 Uitgaven en aantallen per categorie

Hieronder ziet u een grafiek waarin de procentuele stijging is berekend tussen de afgelopen jaren over de uitgaven binnen de Wmo. Er was een stijging tussen 2018 en 2019 en nu weer tussen 2020 en 2021. Hierna ziet u een grafiek met de totale uitgaven per categorie over 2021. De grafiek daarop laat het totaal aantal cliënten per jaar zien per regeling. Een groot deel van de Wmo cliënten heeft meerdere regelingen. Ondanks stabilisatie van het aantal cliënten zijn de uitgaven gestegen.

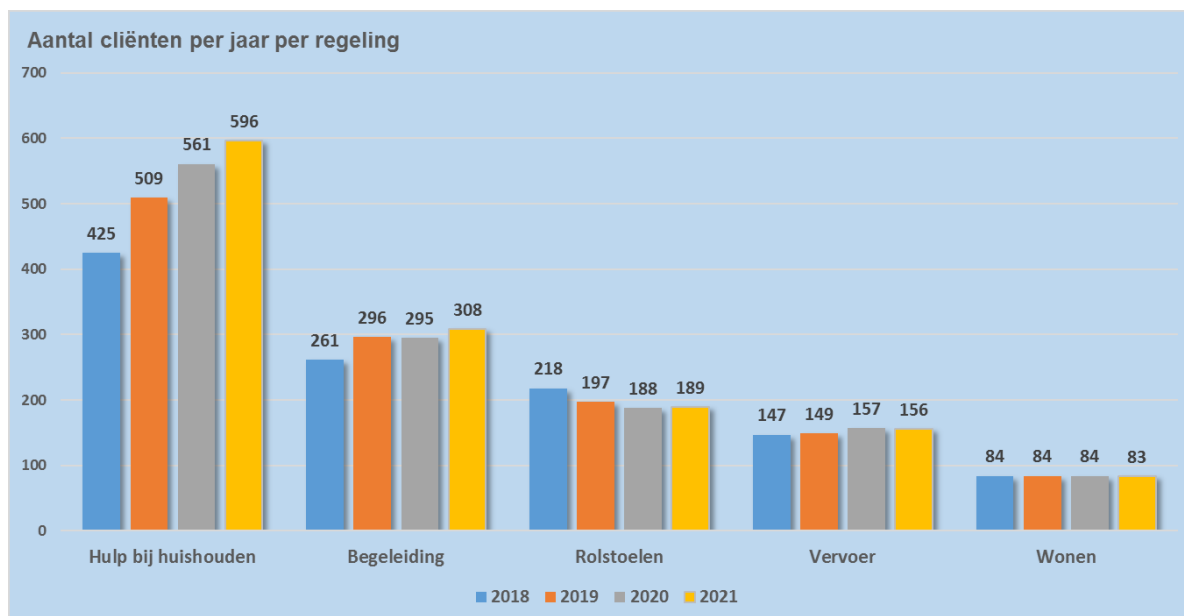
Jaar	Uitgaven	%stijging
2018	2.608.494	
2019	2.910.202	11,6%
2020	2.843.961	-2,3%
2021	3.299.592	16,0%

Figuur 15: Stijging en uitgaven van het aantal cliënten met een Wmo-voorziening tussen 2018-2021



Figuur 16: Uitgaven Wmo per jaar

In 2019 zijn de uitgaven voor de dienst hulp bij het huishouden ongeveer met 10% gestegen. Voor begeleiding gaat het hier om een sterkere stijging van 24%. In het figuur hieronder ziet u de sterkste stijging in het aantal cliënten bij hulp bij het huishouden. Als u kijkt naar begeleiding, is er tussen 2020 en 2021 een grotere stijging te zien.



Figuur 17: Aantal cliënten per jaar per Wmo regeling

3.3 GroeneHartHopper

Hieronder ziet u het aantal gereden ritten over de jaren van de GroeneHartHopper (collectief vraagafhankelijk vervoer) voor inwoners van Waddinxveen. De kosten per rit hangen af van de afstand.

Maand	Aantal ritten 2019	Aantal ritten 2020	Aantal ritten 2021
Januari	1338	1058	398
Februari	1257	1235	392
Maart	1430	648	468
April	1346	50	598
Mei	1260	112	609
Juni	1015	345	707
Juli	955	602	749
Augustus	998	568	782
September	1223	810	865
Oktober	1296	526	906
November	1289	489	789
December	1082	538	651
Totaal	14489	6981	7914

Figuur 18: Aantal gereden ritten GroeneHartHopper

In de tabel valt te zien dat er in 2021 ongeveer 8.000 gereden ritten zijn voor inwoners van Waddinxveen met de GroeneHartHopper. In 2021 is het aantal ritten gestegen in vergelijking met 2020.

3.4 Begeleiding

Met begeleiding worden diensten bedoeld die onder andere gericht zijn op het vergroten of behouden van zelfredzaamheid, het groeien naar zelfstandigheid en/of participatie in de maatschappij. Hierbij kan het gaan om het aanleren of behouden van vaardigheden, ondersteuning bij dagelijkse levensverrichtingen en het plannen van dagelijkse activiteiten,

leren omgaan met een beperking en/of ontlasting van de verzorgers/mantelzorger. Ook de vormen van dagbesteding vallen hieronder en daarbij kan het bijvoorbeeld ook gaan om het aanbrengen van een dagstructuur of het ontlasten van een thuissituatie.

3.4.1 Uitgaven voor diensten begeleiding

In het volgende figuur ziet u de verschillen in het aantal begeleidingsvoorzieningen. Hier worden ook dagbestedingsvoorzieningen toegerekend. Een inwoner kan meerdere begeleidingsvoorzieningen hebben in een jaar: bijvoorbeeld begeleiding en dagbesteding, of afbouwende begeleiding waarbij de inwoner meerdere voorzieningen achter elkaar krijgt toegekend. Rechts staat het totaal aan uitgaven erbij voor de afgelopen jaren. Onder de overige diensten vallen onder andere logeeropvang en logeerverblijf.

Categorie	Aantal voorz. 2020	Uitgaven 2020	Aantal voorz. 2021	Uitgaven 2021
Begeleiding specialistisch	283	557.739	198	488.308
Dagbesteding doorlopend specialistisch (zwaar)	52	135.034	26	120.096
Begeleiding	162	262.330	222	469.396
Dagbesteding doorlopend	29	50.197	83	173.738
Begeleiding intensief	32	106.151	22	74.619
Vervoer dagbesteding (en dagbehandeling)	33	8.580	43	29.780
Dagbesteding ontwikkelgericht	11	40.460	9	24.572
Gewoon Thuis	-	-	7	52.803
Overige diensten	12	38.783	10	53.852
TOTAAL	614	1.199.274	620	1.487.164

Figuur 19: Uitgaven per dienst in Wmo Begeleiding³

U ziet een stijging in het aantal voorzieningen, deze was minder sterk in 2021 dan in 2020. De uitgaven waren in 2020 gedaald, maar zijn in 2021 weer gestegen.

Er is een groei bij vervoer dagbesteding (en dagbehandeling), het aantal voorzieningen is minder gestegen bij dit product dan de uitgaven.

3.4.2 Zorgaanbieders begeleiding

De verschillende begeleidingsdiensten worden in Waddinxveen door verschillende zorgaanbieders geleverd. Hieronder ziet u een top 10 van de aanbieders die begeleiding aanbieden met de hoogste uitgaven.

Zorgaanbieder	Uitgaven 2021
Gemiva-Svg Groep	203.158
Kwintes	179.526
ASVZ	142.849
Impegno begeleiding	91.961
Stichting Tanmar	70.006
Zorgpartners	68.365
Eleos	49.671
Stichting Dagbesteding De Zwaan	49.394
Lelie zorggroep	48.552
Ipse de Bruggen	44.758

Figuur 20: Top 10 aanbieders Wmo Begeleiding

³ Gewoon Thuis is sinds april 2021 een regulier product dat ondersteuning en bescherming aan cliënten biedt in de thuissituatie.

De zorgaanbieders kunnen verschillende 'doelgroepen' bedienen. Zo bedienen Gemiva en de ASVZ meer inwoners met een lichtverstandelijke beperking, waar Zorgpartners zich sterker richt op oudere inwoners. De verschillen blijven echter minimaal en deze zorgaanbieders bedienen een vrij brede doelgroep.

3.5 Hulp bij het huishouden

In het volgende figuur ziet u aanbieders met een voorziening voor hulp bij het huishouden tegenover de uitgaven. Met hulp bij het huishouden worden inwoners ondersteund bij het schoonmaken van hun woning.

3.5.1 Zorgaanbieders hulp bij het huishouden

Zorgaanbieder	Uitgaven 2021
Vierstroom Hulp Thuis	722.953
Buurtdiensten	234.918
Thuiszorg INIS	150.033
Lelie Zorggroep (Agathos)	62.909
BENS Thuiszorg en Schoonmaakdiensten	54.625
Blinkers (Privazorg)	28.852
Allerzorg / ZORGassist	25.791
Stichting Zorgondersteuning midden-Nederland	21.300
Alfa & Zorg	19.389
Impegno	13.333

Figuur 21: Top 10 aanbieders met hoogste uitgaven bij hulp bij het huishouden

Er zit een groot verschil tussen de uitgaven van de aanbieders van hulp bij het huishouden. Vierstroom Hulp Thuis heeft de hoogste uitgaven.

3.6 Hulpmiddelen en woonvoorzieningen

3.6.1 Zorgaanbieders rolstoelen en vervoer

Hieronder zijn de regelingen voor rolstoelen en vervoer gecombineerd.

Zorgaanbieder	Uitgaven 2021
Kersten Hulpmiddelen	111.462
Medipoint	103.739
Meyra	101.893
Welzorg	11.820
Roll-On Mobilitycare	10.522

Figuur 22: Top 5 aanbieders met hoogste uitgaven op rolstoelen en vervoer

Voor rolstoelen, scootmobielen en aangepaste fietsen heb je drie zorgaanbieders met hoge uitgaven: Kersten Hulpmiddelen, Medipoint en Meyra.

3.6.2 Zorgaanbieders woonvoorzieningen

Zorgaanbieder	Uitgaven 2021
123 trapliften	40.154
Pronk Ergo	19.305
Medipoint	13.867
PAM	11.005
Kersten Hulpmiddelen	6.987
Meyra	5.799
Otolift Trapliften	4.698
Tiltechniek	3.100
Smart Techniek Advies	2.743
Timmerbedrijf K. de Jong	2.462

Figuur 23: Top 10 aanbieders met hoogste uitgaven op woonvoorzieningen

Bij de woonvoorzieningen staat 123 trapliften bovenaan met de uitgaven.

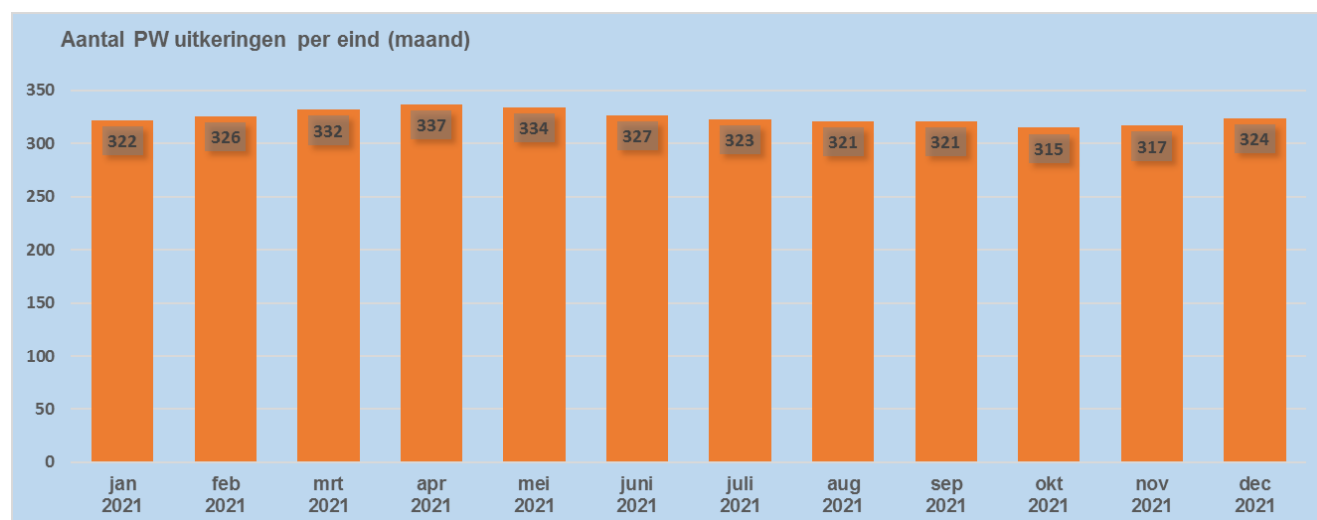
4 Participatiewet en Armoedebelief

Waddinxveen helpt uitkeringsgerechtigden uit de uitkering te stromen door het inzetten van trajecten, scholing en persoonlijke aandacht.

Vanuit ons armoedebelief zijn er voor een bredere groep inwoners van Waddinxveen minimaregelingen, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening. Dit hoofdstuk gaat in op deze onderwerpen.

4.1 Aantal uitkeringen

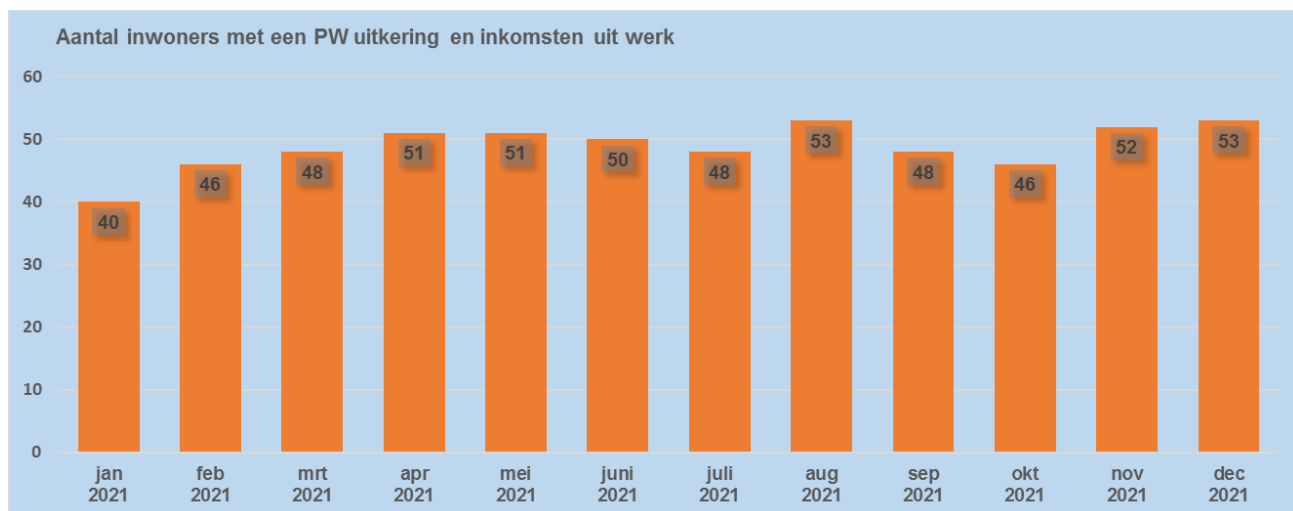
In de grafiek hieronder ziet u het verloop van het aantal uitkeringsgerechtigden sinds januari 2021. Het gaat om het totaal aantal huishoudens met een Participatiewet (PW) uitkering voor levensonderhoud. Dit zijn de regelingen voor Algemene Bijstand, Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en IOAZ (Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen) per het einde van de maand.



Figuur 24: Aantal PW uitkeringen januari-december 2021

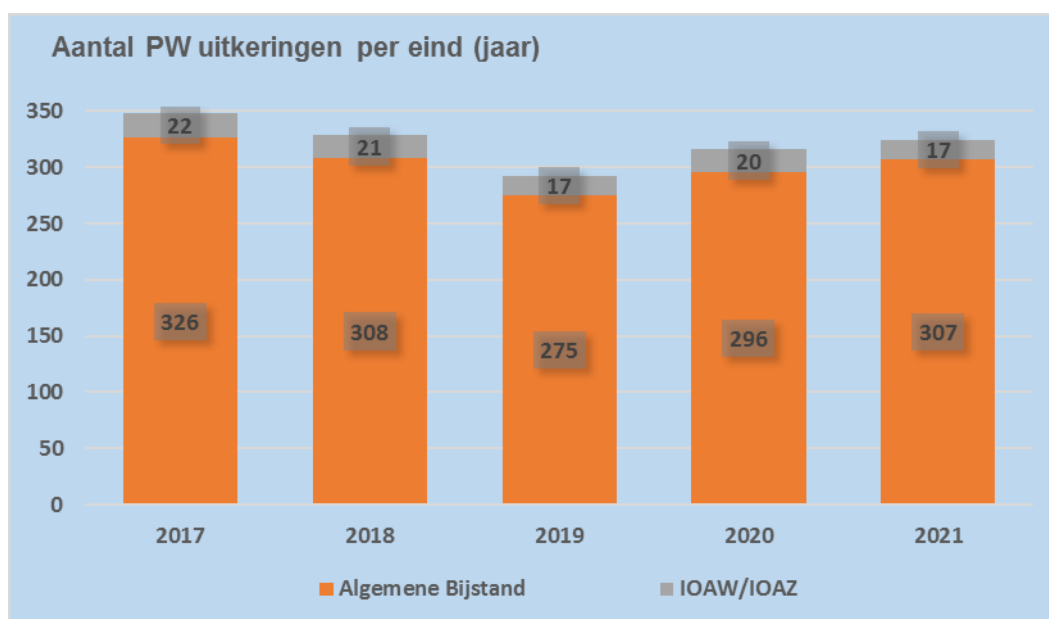
De cijfers zijn stabiel over de maanden. In de grafieken hierna worden de oorzaken van de instroom en uitstroom laten zien.

Inwoners die een PW uitkering ontvangen, kunnen ook inkomsten hebben uit werk (of via hun partner). In het figuur hieronder worden deze aantallen geven. Deze inwoners, die een aanvullende uitkering ontvangen, vallen onder de totalen van het aantal PW uitkeringen.



Figuur 25: Aantal inwoners met een PW uitkering en inkomsten uit werk

Het aantal inwoners met een PW uitkering en inkomsten uit werk (of hun partner) schommelt licht over de maanden.



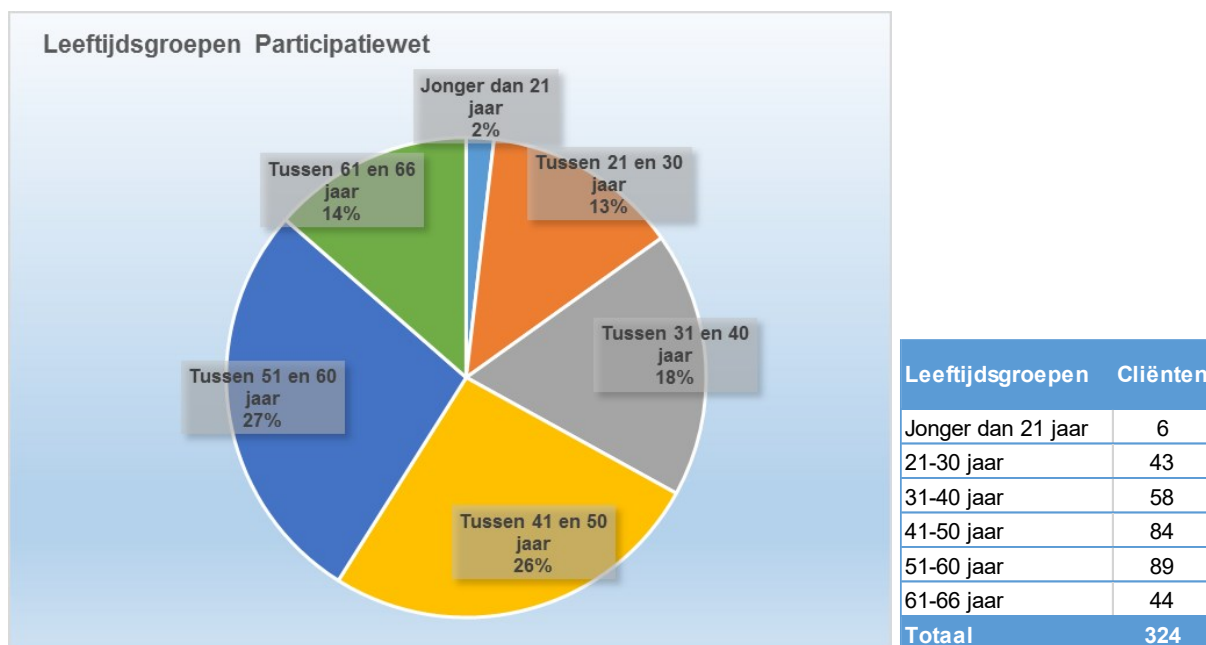
Figuur 26: Aantal PW uitkeringen over de jaren met de verdeling in Algemene Bijstand en IOAW/IOAZ

Het aantal inwoners in de bijstand is gestegen en is bijna op het niveau van 2018. Dit gaat om een lichtere stijging dan tussen 2019 en 2020.

4.2 Samenstelling uitkeringenbestand

4.2.1 Leeftijdsgroepen

Hier ziet u het aantal cliënten met een uitkering levensonderhoud naar leeftijdsgroepen per 31 december 2021. Het gaat hier om de aanvrager van de uitkering, mogelijke partners zijn niet meegenomen.

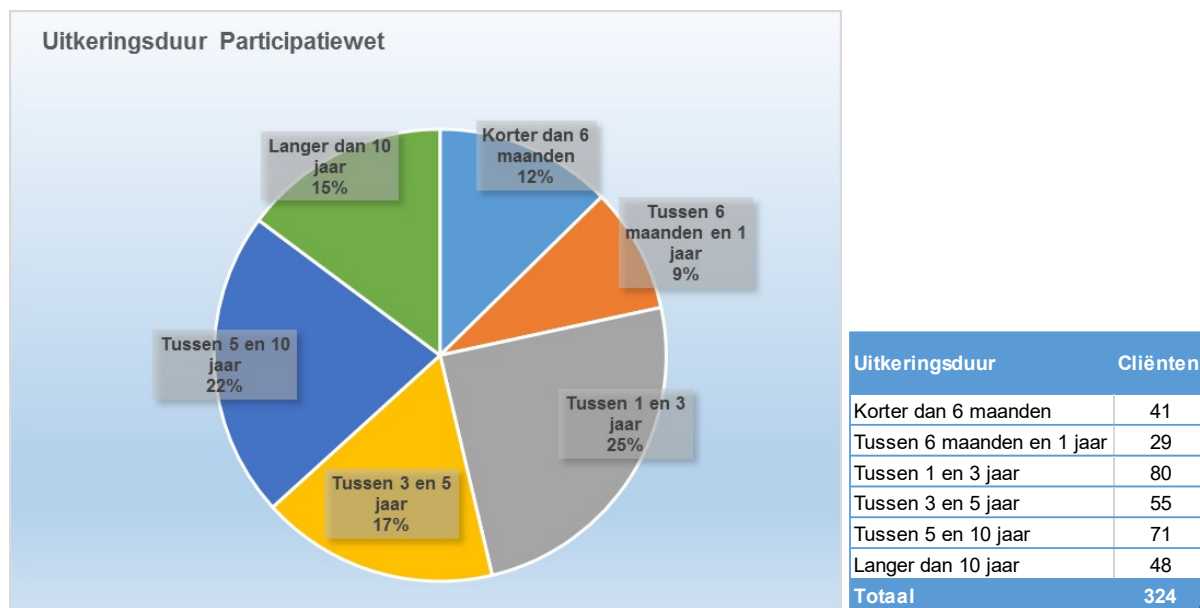


Figuur 27: Procentuele verdeling leeftijdsgroepen Participatiewet
Figuur 28: Aantal cliënten in leeftijdsgroepen Participatiewet

In de figuren is te zien dat de hogere leeftijdsgroepen meer vertegenwoordigd zijn in het uitkeringsbestand dan de jongere leeftijdsgroepen. Vanaf 61 jaar loopt het aantal cliënten weer terug.

4.2.2 Uitkeringsduur

Hieronder ziet u het aantal cliënten (huishoudens) met een uitkering levensonderhoud naar uitkeringsduur.

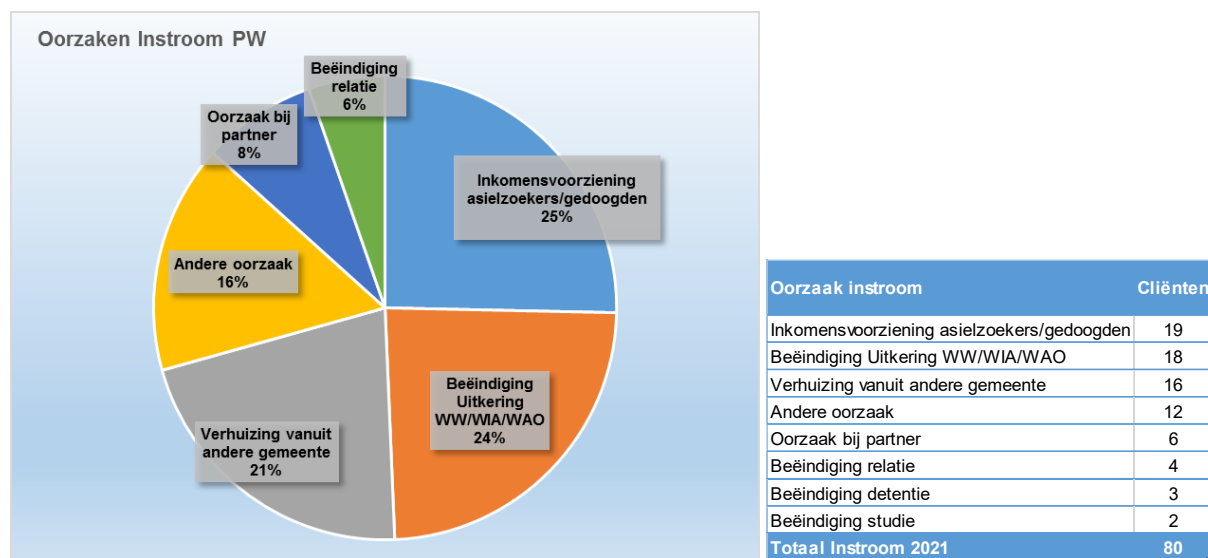


Figuur 29: Uitkeringsduur Participatiewet

Figuur 30: Aantal cliënten en uitkeringsduur Participatiewet

De uitkeringsduur kan korter dan 6 maanden duren, maar ook langer dan 10 jaar. De grootste groep cliënten heeft tussen de 1 en 3 jaar een uitkering.

4.2.3 Oorzaken instroom

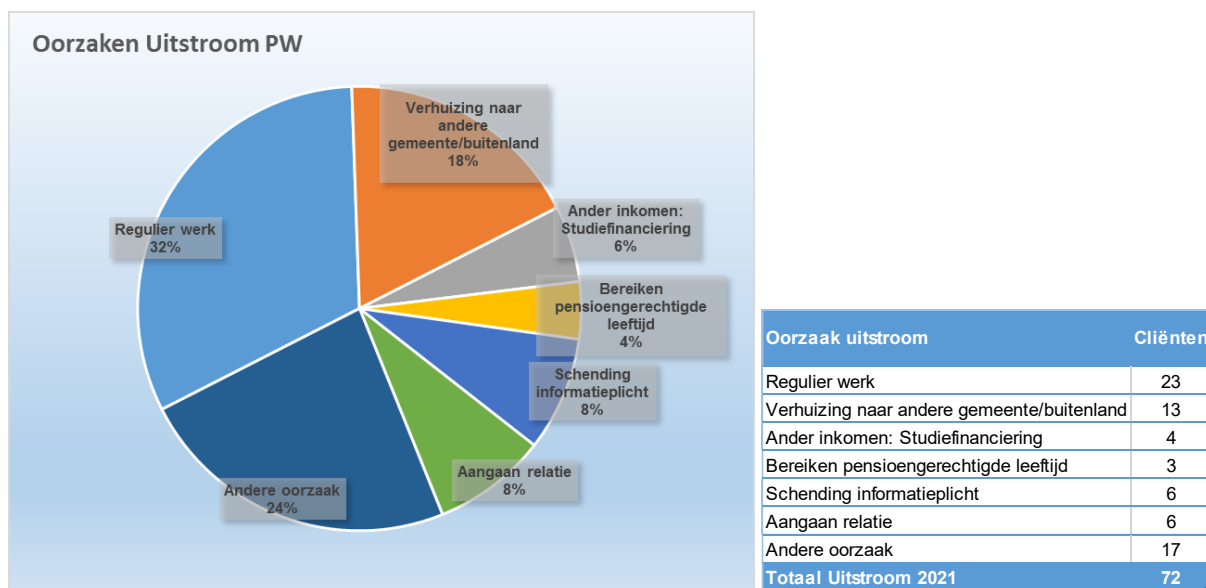


Figuur 31: Oorzaken instroom Participatiewet

Figuur 32: Aantal cliënten met oorzaken instroom Participatiewet

De oorzaken van instroom in de PW die bekend zijn en het meest voorkomen, zijn de inkomensvoorziening van asielzoekers/gedoogden en de beëindiging van de uitkering van de Werkloosheidswet (WW), Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) en Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO).

4.2.4 Oorzaken uitstroom



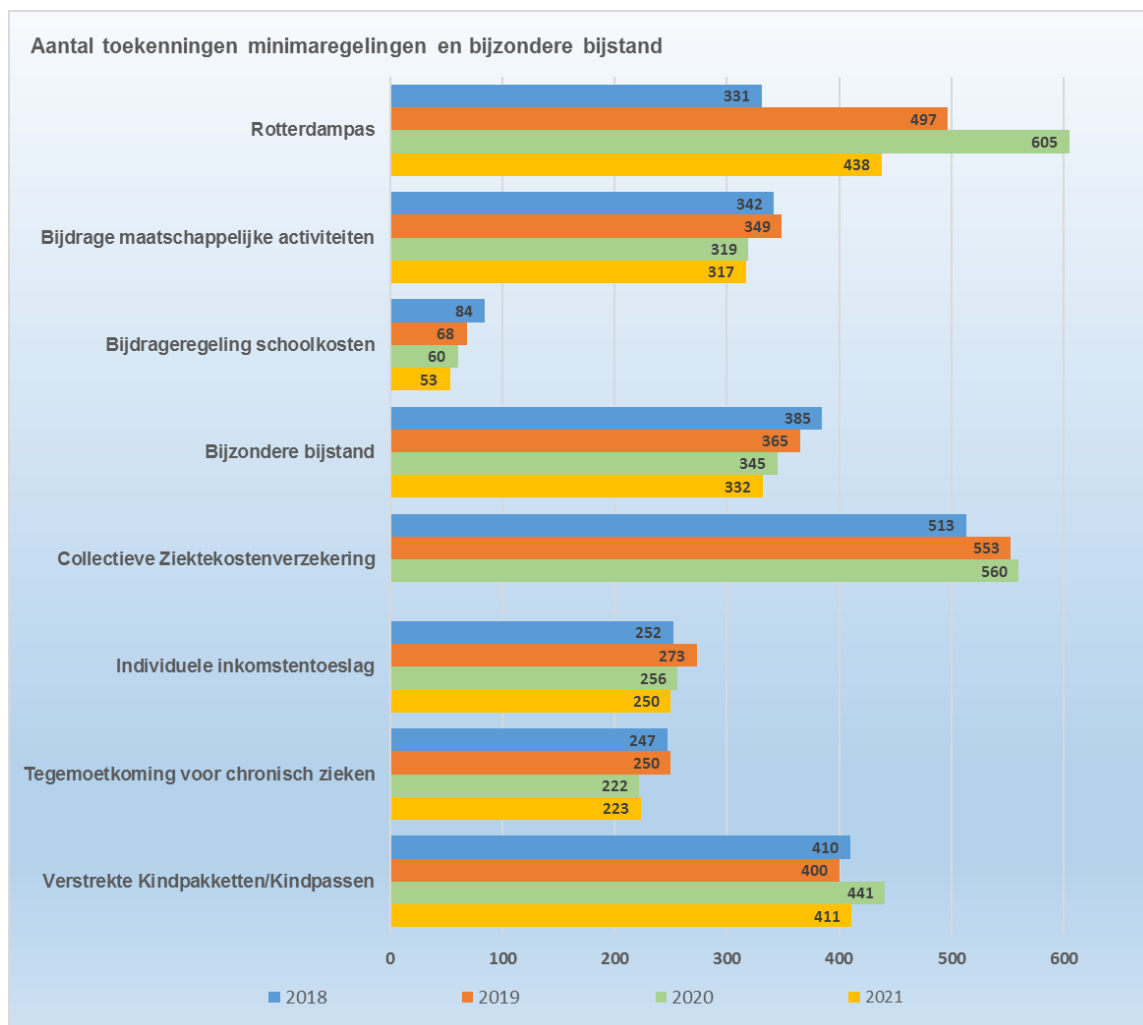
Figuur 33: Oorzaken uitstroom Participatiewet

Figuur 34: Aantal cliënten met oorzaken uitstroom Participatiewet

Het uitstromen naar regulier werk komt het meest voor in de oorzaken van uitstromen uit de PW. Ook speelt verhuizing naar een andere gemeente/het buitenland mee als tweede reden van oorzaak.

4.3 Toegekende minimaregelingen en bijzondere bijstand

In het figuur hieronder ziet u de toegekende minimaregelingen en bijzondere bijstand. De Rotterdampas en de verstrekte kind pakketten zijn aan dit figuur toegevoegd.



Figuur 35: Toegekende minimaregelingen en bijzondere bijstand⁴

Er hebben weinig verschuivingen plaatsgevonden in de toekenning van minimaregelingen en bijzondere bijstand. Alleen de Rotterdampas is 167 minder keer aangevraagd dan in 2020.

4.4 Dossiers schuldhulpverlening

De gemeente werkt op het gebied van schuldhulpverlening samen met partner Civic. Binnenkort komt Civic met het jaarrapport van 2021. Het was nog niet mogelijk om de cijfers in deze monitor op te nemen.

⁴ De cijfers van de Collectieve Ziektekostenverzekering waren nog niet bekend.

5 Team Wadwijzer

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de werkzaamheden van team Wadwijzer.

5.1 Wadwijzer

5.1.1 Doel Wadwijzer

Wadwijzer is in Waddinxveen de centrale en integrale toegang voor alle inwoners die op zoek zijn naar informatie of die hulpvragen hebben over wonen, zorg, geld, werk, vervoer, actief zijn, jeugd en gezin. Wadwijzer is voor inwoners bereikbaar via telefoon, e-mail, de website www.wadwijzer.info, op spreekuren, op afspraak en door een breed programma van cursussen die in de wijken plaatsvinden. De opdracht van Wadwijzer is invulling geven aan de lokale verandering van het sociaal domein in Waddinxveen door het zelf oplossend vermogen van inwoners te vergroten.

Dit doet Wadwijzer door:

1. het bieden van informatie, hulp bij vraagverheldering en advies

Informatie: binnen Wadwijzer wordt kennis vergroot van inwoners op het gebied van wonen, zorg, welzijn en participatie om zo onwetendheid, onzekerheid of onbekendheid over een vraag of probleem te verminderen.

Vraagverheldering: door middel van vraagverheldering brengt Wadwijzer in kaart wat de hulpvraag is. Wadwijzer onderzoekt wat iemand zelf kan en wat zijn of haar omgeving kan bieden. Of welke ondersteuning extra nodig is om de vraag op te lossen;

Advies: Wadwijzer geeft raad en aandacht aan inwoners die iets willen organiseren of veranderen. Wadwijzer neemt de verantwoordelijkheid niet over. Zij blijft aan de zijlijn staan en biedt een helpende hand;

2. Het bieden van kortdurende begeleiding:

Begeleiding binnen Wadwijzer omvat kortdurende, praktische en sociale hulp in het dagelijks leven. Wadwijzer helpt mensen om zelfstandig te (blijven) leven en het zelf oplossend vermogen te vergroten. Of biedt ondersteuning in omgang met een ziekte, beperking en gedragsproblemen of bij het aanleren van vaardigheden. Het doel van deze kortdurende begeleiding, die vrij toegankelijk is, is onder andere om te voorkomen dat een beroep gedaan moet worden op duurdere, niet vrij toegankelijke zorg. Begeleiding kan individueel of in een collectief aanbod plaatsvinden.

5.1.2 Samenstelling team Wadwijzer

Wadwijzer is een samenwerkingsverband van zeven organisaties dat in 2018 is gevormd. Deze organisaties leveren professionals en verschillende expertises. De organisaties zijn: GGD (Hecht), Kwadraad, Kwintes, MEE, Palet Welzijn, Kernkracht en Civic.

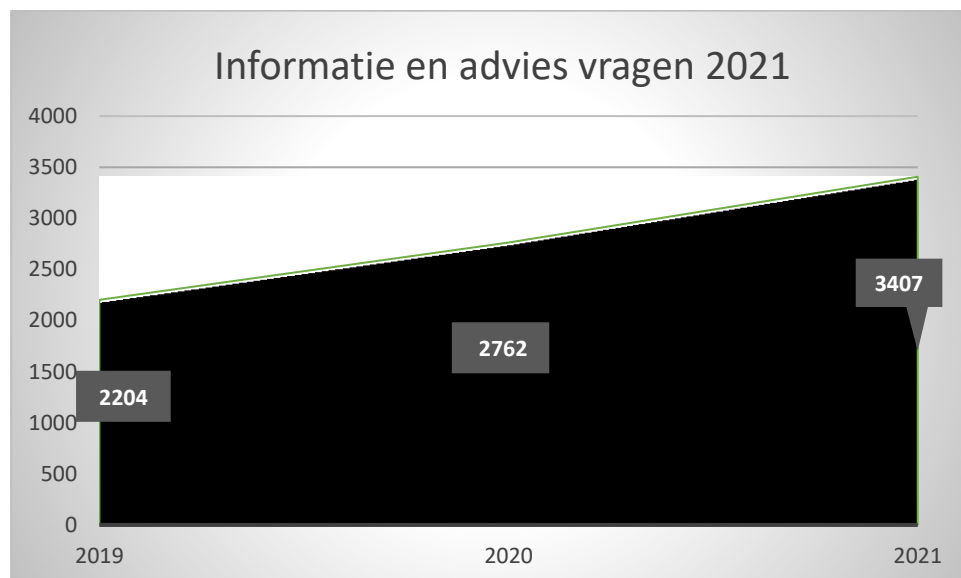
De onderstaande rapportage is opgesteld door Wadwijzer.

5.2 Jaarrapport Wadwijzer

Aantal vragen op het gebied van informatie en advies

Via de integrale toegang werden er in 2021 op het gebied van **informatie en advies 3407 vragen gesteld**. Dat is in vergelijking met 2020 (2762) een stijging van **23,3 %**.

Sinds de start van Wadwijzer in 2018 is er de afgelopen 4 jaar een toename van het aantal vragen dat wordt afgehandeld. De cijfers geven het aantal geregistreerde vragen weer. Voor het afhandelen van een vraag worden vaak meerdere telefoontjes of handelingen gepleegd, voordat deze worden afgesloten. Behalve een stijging in het aantal blijkt ook de aard van de vragen complexer te worden.

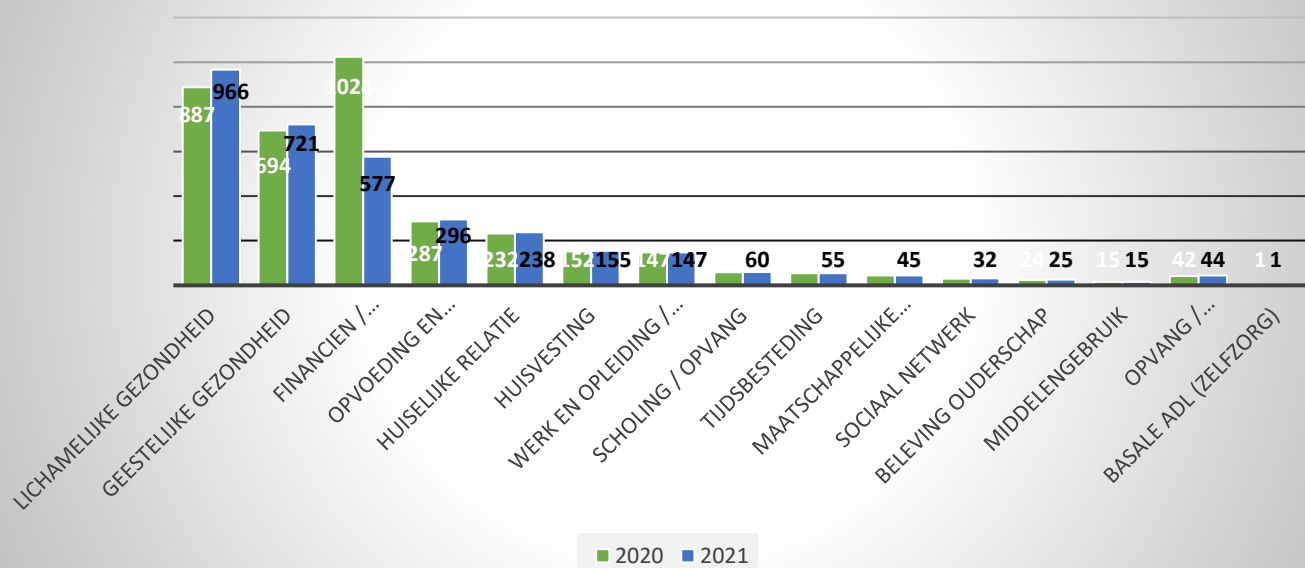


Aantal informatie en advies vragen per leefdomein

Hieronder bij de vragen op de verschillende leefdomeinen ziet u in de top drie: lichamelijke gezondheid, geestelijke gezondheid en financiën. Dit is een herkenbaar beeld van de afgelopen drie jaar.

Het aantal vragen op de andere leefdomeinen blijft (in verhouding) bijna gelijk. De toename van financiële vragen in 2020 was een gevolg van de financiële impact van de Coronacrisis. Toen de ondersteunde coronamaatregelen in 2021 ingeregeld waren, ontving Wadwijzer weer minder (financiële) vragen. Wel was er in 2021 een lichte stijging op het gebied van de lichamelijke en geestelijke gezondheid. Mogelijk te duiden als de impact van het 2^e opvolgende coronajaar.

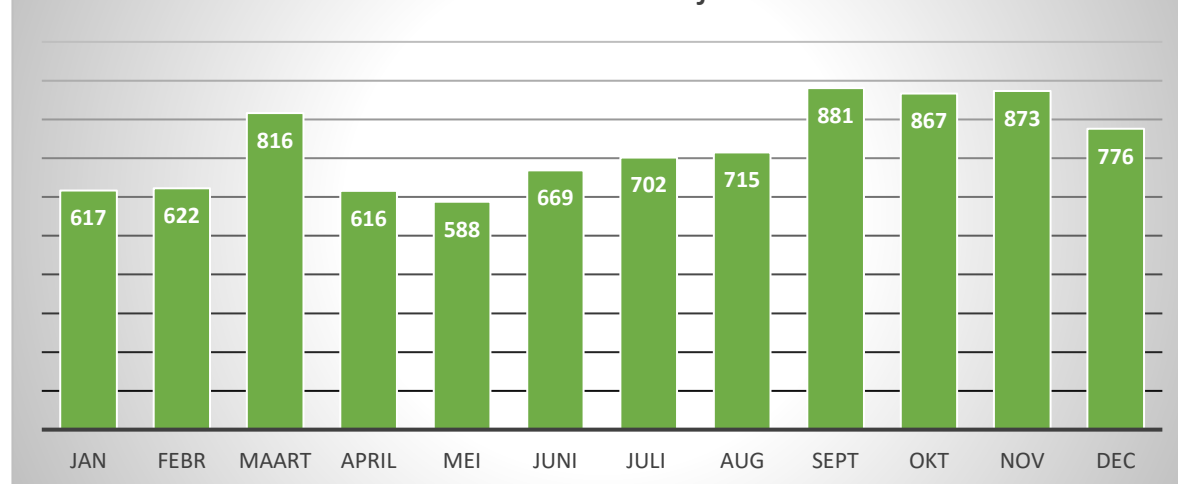
Leefdomeinen informatie en adviesvraag



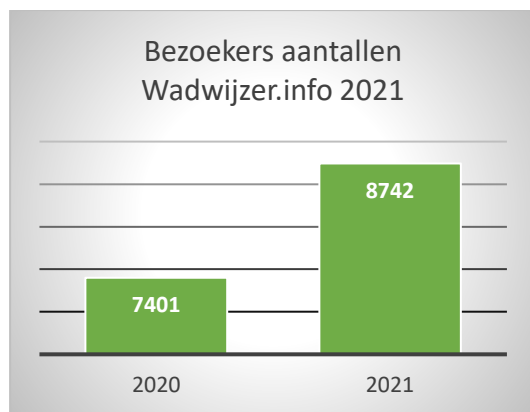
Aantal bezoekers Wadwijzer.info

De website wadwijzer.info werd in 2021 **8742 keer bezocht**. Het gebruik van Wadwijzer.info steeg in 2020 in vergelijking met 2020 (7401) met **18 %**.

Aantal bezoekers Wadwijzer.info 2021



In de 1^{ste} twee kwartalen bleef het gebruik bijna gelijk. In het derde en vierde kwartaal liepen de aantallen op. De meest gezochte pagina's zijn: Waddinxveen - Team Wadwijzer – Jeugd en gezin - Wonen/Woningruil - Geldzaken.



CJG-cursusaanbod

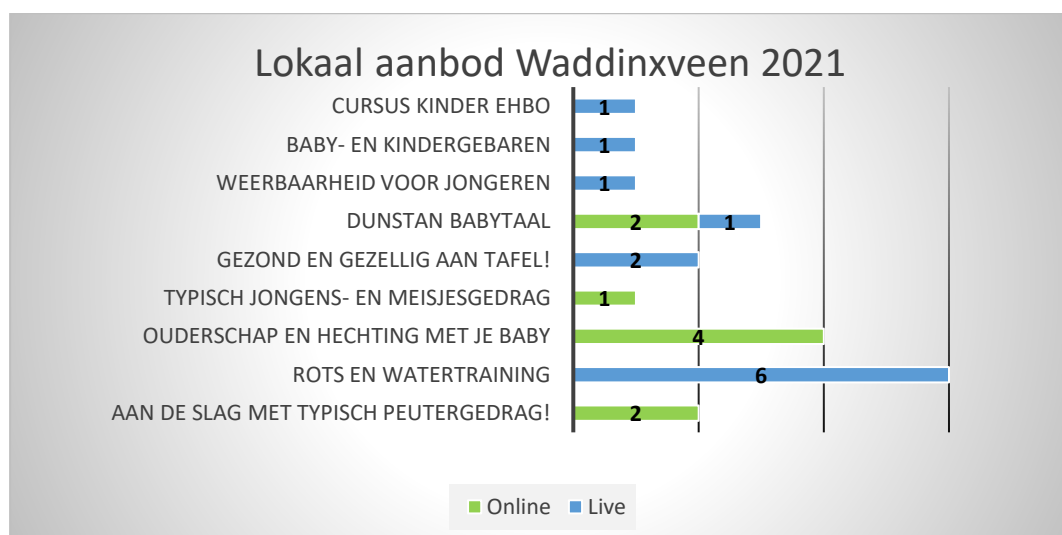
Cursussen en bijeenkomsten

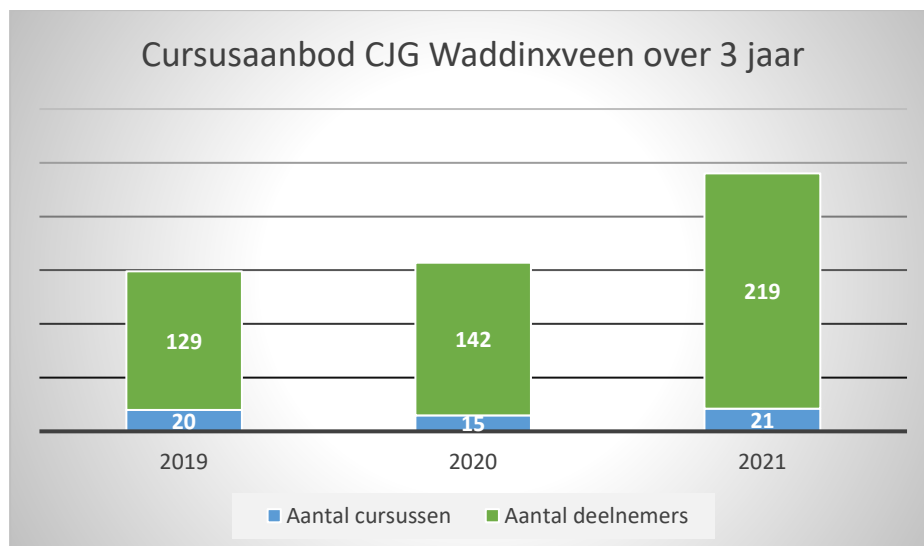
Vanuit de CJG-dienstverlening is de afgelopen jaren geïnvesteerd in een sluitend en vraaggericht collectief aanbod. Het richt zich op alle inwoners (1^{ste} niveau van preventie) met vraagstukken rondom het opvoeden en opgroeien. Het versterkt het zelf oplossend vermogen van ouders/opvoeders en brengt hen in contact met andere ouders als lotgenoten en 'ervaringsdeskundigen'. Dit voorkomt ook onnodige instroom van duurdere zorg.

Cursussen en bijeenkomsten CJG Waddinxveen

In 2020 zijn er vanuit het CJG Waddinxveen **21 cursussen en bijeenkomsten** uitgevoerd (25 gepland – 4 geannuleerd). Hiervan waren er 12 live en 9 online. Wadwijzer **ontving in 2021 totaal 219 deelnemers**.

Het aantal bijeenkomsten en het bereik is in vergelijking met 2020 (142) **54%** gestegen. De in 2020 ingezette ontwikkeling (versneld door de pandemie) van een meer hybride aanbod bleek ook in 2021 positief bij te dragen aan het bereik. Hybride collectief cursusaanbod sluit aan bij de vraag, is effectief en kostenefficiënt en wordt door ouders positief beoordeeld.

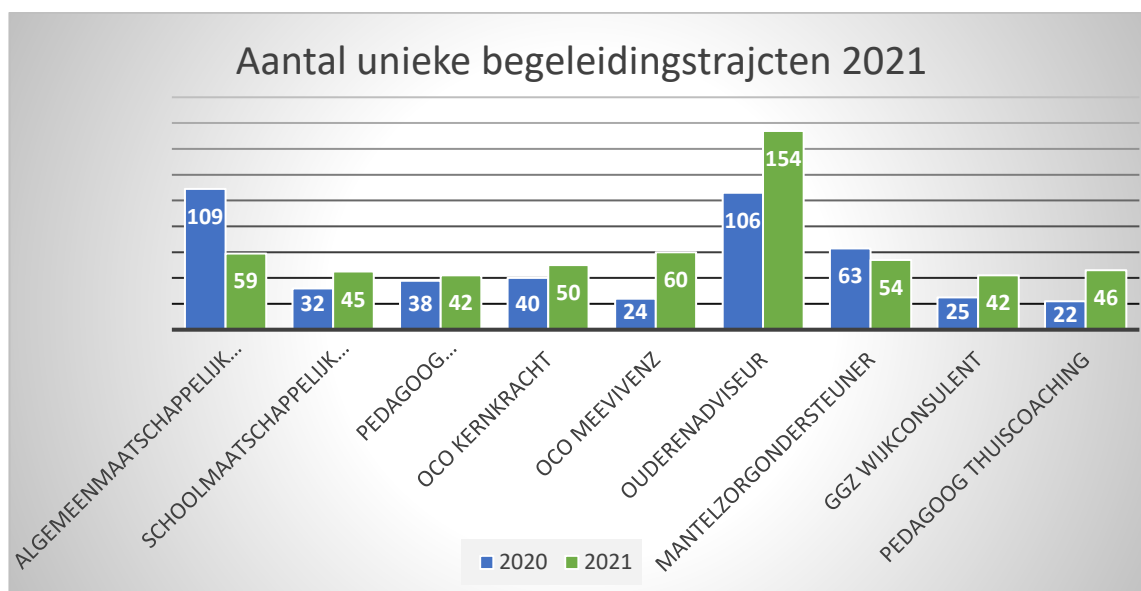




Resultaten kortdurende begeleiding en interventies door Wadwijzer

In 2021 is er vanuit negen specialisten binnen Wadwijzer vrij toegankelijke, kortdurende begeleiding geboden. De cijfers van schuldhulpverlening zijn niet compleet en daarom niet opgenomen. In totaal startte er in 2021 **522 nieuwe begeleidingstrajecten**. In vergelijking met 2020 (459) nam het aantal begeleidingstrajecten over de gehele lijn met 14 % toe. Deze zorg werd geleverd binnen de beschikbare formatie.

De teamsamenwerking binnen Wadwijzer en haar netwerkpartners maakt het vaak mogelijk om onverwachte stijgers met elkaar op te vangen. Structurele stijgingen zorgen wel voor onwenselijke werkdruk met wachttijden en opgeschaalde zorgvragen tot gevolg. De grootste toename is zichtbaar bij ouderen en bij jeugd en hun ouders en opvoeders. Ook de onafhankelijk cliëntondersteuning (OCO) bood meer trajecten in 2021.



Toelichting gebruik Opvoed adviespunt

De twee pedagogen en de schoolmaatschappelijk werker zagen wederom een stijging in het aantal inwoners en jongeren dat hen nodig had. **Samen boden zij in 2021 134 begeleidingstrajecten**. Dit is een stijging van **45%** in vergelijking met 2020 (92).

De inzet van preventieve jeugdhulp door de pedagogen en Schoolmaatschappelijk werker (SMW) in afstemming met de jeugdgezondheidszorg, is vanuit hun samenwerking een vertrouwde basis voor ouders. Het levert een belangrijke bijdrage aan het herstel van de veerkracht, weerbaarheid en zelf oplossend vermogen van ouders en kinderen. De wachtlijsten voor specialistische jeugdhulp en jeugd GGZ zorgen alleen voor een verzwaring van het soort vragen en voor een niet gewenste druk op hun caseload.

Over de GGZ-wijkconsulent

Binnen Wadwijzer is de inzet van de GGZ – wijkconsulent inmiddels goed geborgd en vindbaar. De GGZ-wijkconsulent is er voor mensen met een psychische en sociale kwetsbaarheid en opent vaak deuren die tot dan toe gesloten blijven.

Inzet van de GGZ-wijkconsulent voorkomt huisuitzetting en daarmee dakloosheid. In 2021 waren er minstens drie trajecten waarbij sprake was van ernstige vervuiling en twee met grote achterstanden in huurbetaling. Hierbij is de zorg nu ontsloten en de dreigende huisuitzetting voorkomen. Dit traject betaalt zichzelf direct terug, want een plek in de maatschappelijke opvang kost de gemeente gemiddeld 30.000 tot 40.000 euro per persoon per jaar.

6 Conclusie

6.1 Algemeen

Verschillende ontwikkelingen kunnen een invloed hebben op de cijfers binnen de monitor sociaal domein. Een ontwikkeling die binnen Waddinxveen speelt is de inwonersstijging. Hierdoor kan er worden uitgegaan van een grotere vraag naar voorzieningen en uiteindelijk ook een verhoging van de uitgaven. Verder heeft het corona virus effect gehad op ons dagelijks leven en hiermee ook op (de vraag naar) voorzieningen. De tijd zal uitwijzen wat over een langere periode de effecten zijn van corona.

Sinds april 2021 gelden reële tarieven voor de Jeugdwet en Wmo door de afronding van het project tarief. De kostprijs voor de producten is omhoog gebracht, wat de uitgaven heeft doen laten stijgen.

6.2 Jeugdwet

Uit de grafieken kan opgemaakt worden dat de stijging binnen de uitgaven doorzet, maar ook het aantal kinderen dat een Jeugdwetvoorziening ontvangt.

De uitgaven zijn harder gestegen dan het aantal kinderen. Dit betekent dat er meer ondersteuning is ingezet bij deze kinderen of dat er door mogelijke toename van de ernst van de problematiek, zwaardere vormen van ondersteuning (die duurder zijn) zijn ingezet bij deze kinderen.

Verder is bij de verwijzers te zien dat twee derde van de uitgaven gedeeltelijk buiten de directe invloedssfeer van de gemeente ligt.

Het verschil in aantal ritten van de GroeneHartHopper in vergelijking met 2019 heeft waarschijnlijk te maken met corona-effecten en kan nu nog niet op het oude niveau voor de uitbraak van corona liggen.

6.3 Wmo

Vanaf 1 januari 2019 geldt er een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen. Onder andere vanwege de invoering van deze maatregel zijn de uitgaven en het aantal cliënten binnen de Wmo flink gestegen. De stijging in het aantal Wmo cliënten lijkt vanaf 2021 te stabiliseren.

Dagbesteding en begeleiding zijn gestegen, doordat de zorg zwaarder en complexer is geworden. Verder wordt er meer begeleiding ingezet en is er een daling van begeleiding specialistisch. De verschuiving tussen deze diensten kan worden gezien als een positieve ontwikkeling.

6.4 Participatiewet en armoedebelid

De participatiewet maandcijfers laten een stabiel beeld zien terwijl in de meeste gemeenten forse verschuivingen te zien zijn door het ingaan van de corona-gerelateerde lockdowns.

De hogere leeftijdscategorieën zijn in het uitkeringsbestand meer vertegenwoordigd dan de lagere leeftijdscategorieën. Dit kan te maken hebben met de vergrijzing van de bevolking. Een andere oorzaak kan ook leeftijdsdiscriminatie zijn.

Hoe langer iemand een uitkering ontvangt, hoe moeilijker het is om weer uit de uitkering te stromen. Uit de cijfers blijkt dat de gemeente flink moet investeren in inwoners die al lang een uitkering ontvangen. Een kleine groep van de instroom kan niet mee profiteren van de grote beschikbaarheid van de baankansen die er nu liggen. Dat zijn vaak de mensen die de Nederlandse taal slecht spreken of die op de een of andere manier zijn vastgelopen in hun werk of het zoeken naar een nieuwe baan.

De nieuwe instroom bij de uitkering lijkt vaak heel snel bemiddelbaar naar een baan, bij deze groep is de uitkeringsduur korter. De gemeente moet flink investeren om iemand naar werk te begeleiden die al wat langer in een uitkering zit. De instroom in de (bijzondere) bijstand blijft aardig stabiel en de gemeente werkt aan de uitstroom uit de uitkering, hierdoor lijkt het gebruik van minimaregelingen ook niet te groeien.

6.5 Vooruitblik

De verwachting is dat de vraag naar voorzieningen en de uitgaven niet gaan afnemen, dit is een beeld wat landelijk wordt gedeeld. De gemeente is intern in gesprek en met verwijzers om bewustwording van de uitgaven onder de aandacht te brengen om de zorg beschikbaar te houden voor de inwoner die het echt nodig heeft.

Door de pandemie is de druk op de huisartsen vergroot door een toestroom aan patiënten. De gemeente voert gesprekken met de huisartsen om de kwaliteit van de zorg te kunnen borgen en brengt verwijzingen naar preventieve voorzieningen onder de aandacht.

De gemeente probeert mensen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt: door een samenwerking tussen het Werkgeversservicepunt (WSP) en het leerwerkloket kan de gemeente inventariseren wat de inwoners kunnen en willen, maar ook door opleidingen aan te bieden. Samen met de WSP is de gemeente aan het werk aan een opening van de arbeidsmarkt voor alle leeftijden. Bewustwording bij werkgevers is daarvoor nodig, maar ook het aantrekkelijk maken van uitkeringsgerechtigden in de hogere leeftijdscategorieën, door bijvoorbeeld subsidies in te zetten.

De gemeente haalt de ervaringen op van cliënten door het cliëntervaringsonderzoek jeugd en Wmo uit te voeren en door te ontwikkelen, door deze aan te sluiten bij de behoefte van de inwoners. Met vroegsignalering en met de evaluatie van de minimaregelingen in 2022 onderzoekt de gemeente of de inwoners de hulp goed kunnen vinden. Dit kan voor een verhoging zorgen van het gebruik van regelingen, maar over een langere periode kan dit kosten besparen doordat verergering van problemen wordt voorkomen.